

INHOUD

Voorwoord	2
Les 1 De supermarkt.....	5
Les 2 Wat eet je?	11
Les 3 Openingstijden	19
Les 4 Hoeveel kost het?	25
Les 5 Hoeveel kilo?.....	31
Les 6 Herhaling.....	37

VOORWOORD

Spreek een woordje mee!

Spreeken voor alfacursisten 1 is geschikt voor beginnende taalleerders die weinig kennis van het Nederlands hebben.

Daarnaast is het geschikt voor alfacursisten die al enige kennis van het Nederlands hebben, maar die hun mondelinge taalvaardigheid rond een bepaald thema nog willen verbeteren.

Inhoud

Voor u ligt *Spreek een woordje mee! Deel 1*. In dit deel leren cursisten basisvocabulary en basisconversaties rond het thema boodschappen doen.

De inhoud van *Spreeken voor alfacursisten 1* sluit qua thema aan op het werkboek van thema 1 van *Nieuwe Start Alfabetisering*, maar u kunt het ook naast andere alfabetiseringsboeken gebruiken.

Differentiatiemogelijkheden

De opdrachten in *Spreek een woordje mee!* kunt u in heterogene groepen met uiteenlopende (alfa)niveaus gebruiken. U kunt differentiëren door bijvoorbeeld andere eisen te stellen aan de spreekuitingen van de verschillende cursisten. Zo kunt u voor een beginnende cursist genoeg nemen met een uiting in woorden. Bij een cursist die al wat verder op weg is, kunt u verwachten dat ze in zinnen antwoorden.

Daarnaast kan een meer ervaren cursist waarschijnlijk al meer woorden en zinnen achter elkaar produceren dan een beginner en heeft de meer ervaren cursist een hoger tempo.

Opzet

Elk deel van *Spreek een woordje mee!* bestaat uit 6 lessen. In iedere les wordt gewerkt aan basisvocabulary en basisconversaties voor veelvoorkomende situaties bij het thema. De cursisten beschikken over een cursistenboek waarin afbeeldingen en werkbladen zijn opgenomen. De docent heeft een docentenhandleiding met een beschrijving van de oefeningen en kopieerbladen. Het huidige thema is onderverdeeld in zes lessen:

- Les 1: De supermarkt
- Les 2: Wat eet je?
- Les 3: Openingstijden
- Les 4: Hoeveel kost het?
- Les 5: Hoeveel kilo?
- Les 6: Samen boodschappen doen – rollenspel

E-learning

Naast de docentenhandleiding en het cursistenboek is er een onlinegedeelte waarop cursisten o.a. kunnen oefenen met de woorden.

Flexibele instroom

Elk deel van *Spreek een woordje mee!* bestaat uit zes lessen rond een bepaald thema. Die lessen kunt u in principe los van elkaar doorwerken. Als u te maken hebt met flexibele instroom, dan kan een nieuwe cursist meedoen met de les waar u op dat moment mee bezig bent. We veronderstellen wel een basiskennis van tellen en klokkijken. Die basiskennis leren cursisten in het *Spreek een woordje mee! Basisboek*.

Suggesties

Deze oefeningen zijn suggesties voor spreekvaardigheidsoefeningen bij het thema. Natuurlijk kunt u altijd naar eigen inzicht oefeningen weglaten, toevoegen of aanpassen. Houd altijd in de gaten wat uw cursisten nodig hebben.

Aandachtspunten bij het lesgeven aan alfacursisten

- 1. Analfabeten en laagopgeleiden zijn vaak geneigd om zaken letterlijk op te vatten. Het kan zijn dat ze niet direct de link met hun eigen leven leggen als u ze dingen laat aankruisen, bijvoorbeeld waar zij hun boodschappen doen. Het is immers niet 'hun eigen' supermarkt die ze op het plaatje zien.
Het is goed de cursisten gedurende de cursus te blijven trainen in dergelijke 'abstracte' situaties.*
- 2. Bied niet te veel lesstof in één keer aan. Analfabeten zijn gebaat bij hele kleine stapjes. Houd het doel voor ogen en werk daar vervolgens stapsgewijs naartoe.*
- 3. Houd instructies kort vanwege het beperkte werkgeheugen van analfabeten. Geef concrete voorbeelden na een instructie. Check of cursisten echt begrepen hebben wat ze moeten doen. Een analfabeet is vaak niet goed in staat tot zelfreflectie en zal 'ja' zeggen als u vraagt of hij of zij iets begrepen heeft.*
- 4. Geef feedback liever niet impliciet omdat de kans bestaat dat de cursist dit niet oppikt. Als een cursist antwoordt in losse woorden, herhaal dan altijd de hele zin.*
- 5. Analfabeten hebben meer baat bij drills dan bij grammaticaoefeningen. Voeg gerust relevante drills toe aan de oefeningen in dit spreekboek.*
- 6. Als u op het bord schrijft, denkt u er dan aan dat u niet aan elkaar schrijft en dat u schrijffletters gebruikt die de cursisten herkennen of gaan leren.*
- 7. Besteed regelmatig aandacht aan schoolse vaardigheden, zoals het opvolgen van instructies en het ordenen van papieren. Doordat de cursisten nooit of nauwelijks naar school zijn geweest in het land van herkomst, kunnen schoolse vaardigheden een struikelblok vormen.*

Verantwoording

Bij het ontwikkelen van de inhoud van deze uitgaven hebben we gebruik gemaakt van de beschrijvingen bij spreken en woordenschat van de leerlijn Alfabetisering van ISK en van het Raamwerk Alfabetisering NT2.

Wat leert de cursist in deze les?

- De cursist kan een aantal plaatsen noemen waar je boodschappen kunt doen;
- De cursist kan vertellen waar hij of zij boodschappen doet;
- De cursist kan vertellen hoe vaak hij of zij boodschappen doet;
- De cursist kan verschillende soorten eten herkennen en benoemen.

De volgende woorden komen aan de orde:

Woorden
Boodschappen
Boodschappen doen
Kopen
Eten
Hoe vaak?
Wanneer?
Vis
Vlees
Brood
Banaan
Appel
Kool
Tomaat
Kaas
Betalen
Kassa
Bon

Oefening 1

Doel	De cursist kan spreken over plekken om boodschappen te doen.
Benodigdheden	Werkblad 1 (cursistenboek)

Werkblad cursisten:

Verloop oefening:

1. Stel cursisten in twee rondes eerst vragen over de foto's.

Ronde 1: stel globale vragen

→ *Wat zie je op de foto's?*

→ *Wat doe je daar?*

Ronde 2: stel persoonlijke vragen

→ *Wie doet bij jou thuis de boodschappen?*

→ *Waar doe jij boodschappen?*

→ *Waar doen jullie boodschappen?*

→ *Waar koop jij eten en drinken?*

→ *Waar kopen jullie eten en drinken?*

2. Laat de cursisten op hun werkblad aankruisen waar ze boodschappen doen.

Oefening 2

Doel	De cursist herhaalt de dagen van de week.
Benodigdheden	Overzicht dagen van de week (ophangen in de klas of projecteren) Werkblad 2 (cursistenboek)

Werkblad cursisten:

Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag

Verloop oefening:

1. Herhaal de dagen van de week.

2. Vertel daarna over uzelf, bijvoorbeeld:

→ *Ik doe twee keer per week boodschappen. Op maandag en op vrijdag. (wijs aan).*

→ *Ik werk op maandag en dinsdag op school. (wijs aan).*

3. Stel nu vragen aan de cursisten:

→ *En jij? Hoe vaak ga je naar de winkel? 1 keer, 2 keer of meer?*

→ *Op welke dagen ga je naar de winkel?*

4. Laat cursisten op hun werkblad aankruisen op welke dagen ze boodschappen doen.

Oefening 3	
Doel	De cursist herkent enkele basiswoorden over boodschappen doen: <i>tas, kar, vis, vlees, brood, bananen, appels, kool, ui, tomaten, kaas, kassa, bon.</i>
Benodigdheden	Afbeeldingen bij deze oefening Werkblad 3 (cursistenboek)

Verloop oefening:

1. Laat de afbeeldingen zien op het digibord.
2. Lees onderstaande tekst langzaam voor. (*Let op: de cursisten zien de tekst niet!*)

Sam en Mina gaan boodschappen doen. Ze gaan naar de supermarkt. Ze nemen een tas mee. Ze pakken een kar. Wat kopen ze? Vis, vlees, brood, bananen, appels, kool, ui, tomaten en kaas. Ze betalen bij de kassa. Ze betalen 22 euro bij de kassa. Ze krijgen een bon. Dan doen ze de boodschappen in de tas. Ze gaan weer naar huis.

3. Lees de tekst nog een keer voor.
4. Vraag aan de cursisten:
 - *Waar doen ze boodschappen? In de supermarkt of op de markt?*
5. Lees de tekst nog een keer voor.
6. Vraag aan de cursisten:
 - *Hoeveel betalen ze? 12 euro of 22 euro?*
7. Lees de tekst nog een keer en laat de cursisten de basiswoorden aanwijzen en herhalen.
8. Zeg een van de basiswoorden en laat een van de cursisten het juiste plaatje aanwijzen op het werkblad en nazeggen. Herhaal dit met een aantal woorden.

Oefening 4	
Doel	De cursist herkent de basiswoorden in een lopend verhaal.
Benodigdheden	Kopieerblad 1.1.4, uitgeknipt.

Verloop oefening:

1. Geef de cursisten, eventueel in groepjes, een setje uitgeknipte plaatjes.
2. Lees de tekst uit oefening 3 nog een keer voor.
3. Laat de cursisten de plaatjes tijdens het luisteren in de goede volgorde leggen.

Oefening	
Doel	De cursist maakt verder kennis met soorten boodschappen.
Benodigdheden	Kopieerblad 1.1.4 (geknipt, een setje per groep van drie). Werkblad 4 (cursistenboek) Afbeelding bij deze oefening (Praatplaat)

Verloop oefening:

1. Verdeel de cursisten in groepjes van 3.
2. Geef elke groep een set plaatjes.
3. Vraag de cursisten enkele woorden te benoemen. *Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de cursisten letterlijk alle woorden leren!*
4. Laat de cursisten de plaatjes in groepen/categorieën verdelen. Geef eventueel zelf een voorbeeld, bijvoorbeeld twee soorten vis bij elkaar.

5. Vertel wat u zelf in de winkel koopt. Zeg bijvoorbeeld:

→ *Ik koop vis.*

→ *Ik koop bananen.*

5. Laat de cursisten in hun cursistenboek aankruisen welke producten ze wel eens kopen.

Vraag bijvoorbeeld:

→ *Wat koop jij in de winkel?*

→ *Wat koop jij bij de ... (naam supermarkt)?*

6. Laat eventueel na afloop van de oefening op het digibord (of op papier) afdelingen in een supermarkt zien op de praatplaat. De cursisten kunnen de praatplaat ook vinden als Werkblad 6 in hun cursistenboek.

Oefening 6	
Doel	De cursist herhaalt de begrippen links, midden, rechts, boven en beneden.
Benodigheden	Afbeelding bij deze oefening Werkblad 4

Verloop oefening:

1. Open de afbeelding op het digibord, en laat de cursisten hun werkblad erbij nemen.
2. Stel vragen over de afbeelding. Kijk wat bij de groep past, bijvoorbeeld meerkeuzevragen of meer open vragen. Wijs steeds de producten aan die u bevrageet.

Vraag bijvoorbeeld:

→ *Waar is het vlees? Links of rechts?*

→ *Waar zie jij het vlees?*

→ *Waar is het vlees? Boven of beneden?*

Variant:

Als u er een oefening van wilt maken waarin alle cursisten tegelijkertijd actief kunnen zijn, dan kunt u de oefening als volgt aanpakken. U moet daarvoor de afbeeldingen wel kopiëren en losknippen.

U kunt hiervoor natuurlijk ook de losgeknipte kaartjes uit de vorige oefening gebruiken.

Geef opdrachten, bijvoorbeeld:

→ *Leg het brood rechts naast de groenten.*

→ *Leg het vlees rechts naast het brood.*

→ *Leg de kaas onder het vlees.*

Stel daarna de vragen zoals hierboven bij de voorbeeldvragen beschreven staat. Als u de oefening op deze manier aanpakt, dan moeten de cursisten wel receptieve kennis van de woorden hebben.

Oefening 7	
Doel	De cursist kan de woorden in de zin tellen. De cursist kan de zin nazeggen.
Benodigdheden	Geen

Verloop oefening:

1. Lees de eerste zin duidelijk voor.
2. Tel de woorden terwijl u meetelt op uw vingers. Laat de cursisten meetellen.
3. Lees de zin nog een keer en laat de cursisten de zin samen met u herhalen.
4. Laat de cursisten de zin als klas -zonder u – herhalen.
5. Zeg de zin nog een keer in een sneller tempo.
6. Laat de cursisten de zin nog een keer zeggen.
7. Spreek steeds sneller en kijk hoe snel de cursisten kunnen.
8. Doe hetzelfde met de volgende zinnen.

Zinnen
Waar doe jij boodschappen?
Ik ga naar Albert Heijn.
En waar doe jij boodschappen?
Ik ga naar de markt.
Wat koop je in de supermarkt?
Ik koop brood en vlees.
Wat koop je op de markt?
Ik koop fruit en groenten